

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czíkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az élő-halott.

Az enyedi fótanodán a viviseccio megtörtént. Ott fekszik kiterítve a ravatalon egyelőre mozdulatlanul a nagy vérvérzés miatt. De agyonütni nem tudták. Ime lélekzik, teste meleg, lelke nem szállott el. Ez a halott föl fog támadni.

Az időnek törvénye — az állandóságnak feltétele van. Az idő törvénye: hogy az intézmény, míg életeje van, addig el nem pusztul. Az állandóság feltétele, hogy az intézmény fennmaradását az életviszonyok tegyék szükségessé.

Hu erőlködés volt lementseni az enyedi tölgy sudarát. Meglássátok, új hajtás keletkezik. Az erdőt csak gyökereiben lehet kiirtani.

A századok erejét nem vette tekintetbe a kálvinisták gyűlése. Az a csira, melyet Bethlen Gábor nagy fejedelmünk ültetett az erdélyi magyarság egyházi és kulturai talajába, megfogant, gyökeret vert, nőtt, erősödött, terjeszkedett; gyökérszálaival átfonatosította a nemzeti élet mélységeit, hajtásaival átölelte a nemzeti élet felsőbb rétegeinek levegőjét. Azt hiszitek, hogy egy határozat erőteljesen fualma eltud söpörni ilyen alakulást?

Egyházunk minden tagjait Enyedhez köti egy-egy emlék. Gyermekkorunknak gondtalan órái, ifjúságunknak szép reményei összeforrtak a Bethlen fótanoda fenállásával, létezésével, sorával. Nem mindnyájan csüngöttünk ennek az alma maternek emlőin, de egyházi szervezetünk egysége mindnyajunkkal érezte a Bethlen fótanoda kiválóságát, tekintélyét, szellemét és fölnyit. Nem volt mindenkinek tanítója, de irányt adott mindenkinek. Nem oltalmazott mindenkit, de büszkesége volt mindenkinek.

Intézményeket nem lehet ide-oda rakosgatni, mint valami sak-figurákat. Az élet állandósága a viszonyok alkalmazkodását vonja maga után. A hosszúság együttlét hagyományokat teremt s a hagyományok megőrzik a közfelfogást. Ez a közfelfogás átmege az egyik nemzedékből a másikba, samint átadja az apa a fiúnak, a fiu az unokának, folytonosan gyarapodik az erősödő hit által és fokozódik a ragaszkodásnak és szeretetnek mindig megújuló kötelékei által.

Intézmények alkotásánál, intézmények rombolásánál minő otrombaság számba nem venni az erkölcsi erők hatását. Az enyedi akadémia ime megszüntette egy határozat. Minő balgaság! Hát azt hiszitek, hogy ezzel már a szükség is megszűnt? Azt hiszitek, hogy ezzel kiirtottátok azt a hálát, mely e fótanoda iránt a szivekben él?

Am, ki szüntette meg azt a köteleességet, melyet a nagy fejedelem erre az intézetre rőtt? És a jogot, melyet százados hit, százados szokás értelt meg, hogy lelkeszt képezen templomaink és hitsorsosaink számára, vajon ki tudná elvenni tőle? Hát a vagyona, melyet fejedelmi alapító levél és országos törvény és több százados gyakorlatnak folytonossága biztosított neki, ugyan ki merészelné vakmerő kezével emelni?

A közgyűlés?

Mi az? Egy közbenjáró, határozó, tisztválasztó testület, melylyel kénye-kedve szerint paczkázik az igazgató tanács s mely mindezekig még a budget-jogot sem tudta egész mértékben érvényesíteni. Egy ilyen testületet, mely saját hatáskörének jogait mindig elhanyagolta; mely alárendelt szervei irányában méltóságát és tekintélyét megőrizni nem tudja; mely fenállása óta nem tesz egyebet, mint pipógya módon regisztrálja az igazgató tanácsnak jól — rosszul kezdeményezett és befejezett tényeit; mely teljes képtelenség bizonnyult a közvagyon megoltalmazni a koczkatatokból és erőteljes a feleletre

vonás jogának alkalmazására: egy ilyen dobzse-testület, melynek csak porczogója és kocsonya szerű materiája van ott, a hol másnak gerincoszlopa szokott lenni — ez a testület, ime fölébe helyezi magát az országos törvények hatályának és a Bethlen Gábor fejedelmi akaratának!

Mire való ez a tréfálkozás? Hát már azt is magyarázni kell, hogy ki volt az a Bethlen Gábor a protestantizmusra nézve? Talán csak nem gondoljátok, hogy a történelem lapjait ki lehet szakítani egy nemzet emlékeztéből? Jól jegyezték meg: ezek a lapok nem arra valók, hogy az új theologiai fakultás angol closetjeiben helyeztessenek el.

Igenis; az a határozat, melyet a fejbőlöntő közgyűlés hozott, önmagában semmis. Miként semmis volna, ha bármely — valóban — szuverén testület azt határozná, hogy fej nélkül születessen a gyermekek. Annak a közgyűlésnek jogát és hatáskörét részletesen körül írja a törvény. Hatásköre, joga, kötelessége: felügyelni, istápolni, felvirágoztatni az intézeteket. Ez a közgyűlés épen az ellenkezőjét tette. Lerombolt egy intézetet. Még tréfának is rossz tréfa.

Hogy pedig semmi sem lesz ebből a rossz tréfából, az iránt szentül meg vagyok győződve. A meggondolatlan hebehurgyasággal végrehajtott operációt kiheveri a Bethlen fótanoda és nem csakán-bénán el tovább, hanem nemzeti missziót fog a maga integráns egészében teljesíteni, mint eddig, ugy ezután is.

Bartha Miklós.

Elnök-választás.

Az Egyesült-Államokban mostanában hoves és nagy választási küzdelem folyik. Az elnök-választás hozza mozgásba a kedélyeket, de a küzdelem az európai szemléletre idegen-szerű benyomást tesz. — Politikai harc az, amelyben tisztán tülelti jelszavak, rideg gazdasági kérdések a döntők, de szó sincs politikai elvekről és politikai nézeteltérésekről. Lincoln Ábrahám megválasztásánál például a rabszolgák felszabadítása volt az eszme. Később a demokrata párt eltökélte, hogy késhegyig menő harcot fog folytatni a republikánus párt korruptiója ellen és ez a purista irány uralkodott akkor is, a mikor Clevelandot hozták a fehér házba. Meg akarták szüntetni azt a képtelen szokást, hogy valahányszor új elnök jut az állam élére, elűzik az államhivatalnokok hosszú sorát és helyükbe a felkelő nap híveit ültették, az új elnök emhereit.

A jelenlegi küzdelemnél ilyen jelszavak nincsenek.

Még a szocialis kérdés is teljesen háttérbe szorult. Az egész választási campagne a nagy töke érdekeinek mérközése. Mert a nagy töke milliommosainak az Egyesült-Államokban sokkál, de sokkal nagyobb befolyásuk van az állami életre, mint nálunk Európában. A mióta néhány gyáros, vasuti spekulans és ezüstbányatulajdonos milliárdokat halmozott fel pénzszekrényében és a mióta tisztán őt fedezi a választási költségeket, mindenható befolyásukat akadály nélkül érvényesítik. A szavazó nép csak azok a bábuk, a melyet zsinórán rángatnak tetszésük szerint a dollárkirályok.

Oly nyíltan és leplezetlenül azonban mint most sohasem ütik. Mac Kinleyvel a republikánusok a vasutkirályok az ipari és mezőgazdasági és nagytermelés jelöltjét proklamálták. Ő a ringek, a kartelek jelöltje, — azoké a öröké, a kik nem akarnak változtatni a jelenlegi állapoton a mely olyan kényelmessé teszi hogy milliárdosok kizsárolják a köztársaságot, az egyes államokat és a népet.

Ilyen a republikánusok párta, de nem sokkal jobb a demoratókák sem, a kik mostanában Chicagóban ülészenek. Ha amott az aranydollár az imádott bálvány, emitt — mert ez a párt bimetalista — az ezüstdollár az óhajtott ideál. Dönt a párt programjának megállapításánál a nyugati ezüstbánya tulajdonosok érdeke és oly ügyesen taktikáztak a míg a pártprogram lényeges részévé a valuta kérdést tették meg. Sikertült is nekik a kiküldött képviselők között többé-kevésbé homályos manőverekkel két pharmad többséget nyerniük. Jelszavuk: szabad ezüstverés; céljuk: az elértéktelenedett ezüstverés; bányák agiógát felemelni.

Teljesen háttérbe szorult a harmadik, ezeknél sokkal szimpatikusabb fiatal párt:

„populistáké,” a kik u középosztály és kis emberek javára társadalmi reformokat óhajtanak.

A választási harc alkalmasint republikánusok győzelmével fog végződni, a bimetalisták az ellenzék sanyaru kenyeret fogják enni négy esztendőn át.

Az aratás.

Szombaton az ország egy részéről sem jelentettek esőzéseket. Vasárnap, kora reggel azonban legkivált az erdélyi részeken ismét esőre fordult az idő járás s különösen Kolozsvárt reggeltől délig folyton esett.

A mint az aratási tudósítások szólnak a munkálatok országsszerte folyhatnak s mint lapunknak a felvidékről írják — ott is szórványosan megindult az ősziak körül munka.

Igy Nógrád, Nyitra, Bars, Hont, Borsod, Zemplén és Heves vármegyékben.

Az eredmények nagyon változnak mennyiségre és minőségre nézve is; a megdől és összekuszálódott vetések fizetnek aránylag véve a leggyöngébben, de azért van ám ilyen vetések között is türethető, sőt jó közepes eredmény is.

A dunántúli részeken, ahol pedig rengeteg eső volt, sőt a jégesőknek sem voltak hiában, a termés, kiltások az utóbbi időben kedvezőbbre változtak, amennyiben pl. Zala, Vas, Moson és Sopron vármegyéből is azzs írják, hogy az elemi csapásoktól ment vetések kivétel nélkül jól fizetnek.

Az árpa zab is kivált az egyes helyeken, így Vasvármegyei Szombathely környékén körül-belül 5—6 községben olyan kitünően áll, hogy még a kisebb gazdák is 10—14 s a nagyobb birtokosok 14—16 métermázsa termést is remélnek.

Egyedül a bányai és bácskai termésre nézve merülnek fel panaszok: Kevés termés lett az idén buza az említett két vidéken és az is hiányos, A rozsda roppant sok kárt tett, egy-egy községben kivált, Torontálban.

Gazdák kongresszusa.

A gazdasági egyesületek még az 1894. év május havában elhatározták, hogy az ezredéves kiállítás tartalma alatt országos gazdakongresszust rendeznek. Ez alapon a kongresszus rendezésére kiküldött végrehajtott bizottság már a kongresszus részletes tervezetét is egybeállította és az összes gazdasági egyesületek tagjainak megküldötte.

A IV. országos gazdakongresszus f. évi szeptember hó 24. és 25. napján fog megtartatni, még pedig a a megnyitó ülés és a bizottsági ülések szeptember hó 24-én a kiállítás területén az ünnepélyek csarnokában, a zárülés szeptember hó 26-ikán a Köztelek nagytérben fog megtartatni.

Tagok lehetnek hivatalosok, a kiket a gazdasági egyesületek és a megyei mezőgazdasági bizottságok küldenek ki és rendesek, a kiket a rendező bizottság felvezsz.

A kongresszuson a következő kérdések fognak tárgyalatni:

1. A gazdasági egyesületek szövetsége. Előadó: Rubinek Gyula.

2. A megyei gazdasági egyesületek, mint mezőgazdasági bizottságok. Előadó: Meskó Pál.

3. Községi gazdakörök s birtokossági tanácsok kapcsolatban a megyei gazdasági egyesületek, illetve mezőgazdasági bizottságok. Előadó: Serfőző Gusztáv.

4. Kiegészítésünk Ausztriával. Előadó: Szilassy Zoltán.

5. A nemzetközi gazdakongresszus határozata. Előterjeszti: ifjú gróf Széchenyi Imre.

A tagsági díj 10 korona a rendes és 5 korona a hivatalos tagoktól. Ezzel szemben vasuti menetkedvezményre és 15 darab kiállítás belépő jegyre tarthatnak igényt. Ezenkívül gondoskodva van arról, hogy a tagok különféle látványosságokat is kedvezményesen belépő jegyekkel látogathatnak.

A tagok elszállásolása felől kívánatra a rendező bizottság fog gondoskodni s a „Milleniumi utazási és ellátási vállalat” szállóiban tart fenn egytől kilencz személyre berendezett lakásokat igen jutányos feltételek mellett.

Tagul jelentkezhetni augusztus 20-ig a „Gazdasági egyesületek kiállítás iradájánál.” (Budapest, IX. kerület Üllői-ut, Köztelek) Az iroda a részletes tervezetet a hozzáfordulóknak készséggel megküldi.

Népgyűlés.

Nagy Enyed, 1896. jul. 12.

Nagy-enyed város polgársága azon alkalomból, hogy az erdélyi ref. egyházkerülete e hó 6-án tartott közgyűlésében a n-enyedi ev. ref. theologiai akadémiának Kolozsvárra leendő áttétele illetőleg eltörlésére szavazattöbbséggel határozattá emeltetett, — ezen határozattal a város polgársága jogaiban sértve érezvén magát, e hó 12-én vasárnap d. e. a város védelmében 1714 évben elesett deákok emlékszóbránál népgyűlésre gyűlt össze — tiltakozni az egyház kerületi közgyűlés által hozott — Nagy-Enyed város százados jogait megsértő, anyagi károsítására irányuló méltatlan határozat ellen.

E gyűlésre a bizottság a következő felhívást adta ki:

Polgártársak!!

Az erdélyi református egyházkerület közgyűlése folyó hó 7-én hozott határozatával a nagyenyedi

Bethlen-kollegium theologiai akadémiáját beszüntette.

Miután az egyházhatósági körben a 23 évig tartott lelkes védelem megtörtött, most már rajtunk a sor — polgártársak, — hogy városunk drága kincsét, a Bethlen-kollegiumot, melynek sorsát három század viharai és borzasztó szenvedései összekapcsolták városunk életével, megvédelmeznünk igyekezzünk az erőszakos és törvénytelen támadással szemben.

A Bethlen-kollegium tanuló ifjúsága a régi harcos időkben több ízben életével és vérével védelmezte meg városunkat az elpusztulástól. Hiszen csak a napokban emeltünk díszes emléket a város falai alatt elesett diákok hamvai fölé.

Most már Nagyenyed polgárainak kötelessége minden erejével megvédelmeznünk a kollegium egységét, mert ez egyszersmind nagy nemzeti érdekünk.

Azért felhívjuk a város polgárságát valóságfelekezeti különbség nélkül, hogy

folyó hó 12-én, vasárnap d. e. II órakor, gyűljünk össze a sétatéren

a város védelmében hős i halált szenvedett diákok hamvainál, hogy a kollegiumot fenyegető veszedelemmel szemben érzelmeinknek és nézeteinknek kifejezését adjunk.

Indulunk rendezett menetben a város-háztérről délelőtt 11 órakor.

Kelt Nagyenyeden, 1896. július 11.

A népgyűlés rendező bizottsága.

Már kora reggel gyűlékezett a polgárság ezekre menő tömege a városház előtt, — honnan a tüzoltó egylet zenekar indulója mellett, nemzeti zászlók alatt vonult fel a sétatérre, a hol Török Dániel városi tanácsos mint a népgyűlés elnöke szép beszéddel nyitotta meg a népgyűlést, felkérve a jelen volt dr. Gyarmathy Ernő kir. közjegyzőt a jegyzői tiszt elfogadására.

Az elnök szép és nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédében rámutatva az egyház kerületi közgyűlés által — városunkra nézve káros és mindezekre sértő határozata felkéri dr. Gyarmathy Ernő jegyzőt a következő határozati javaslat felolvasására:

Határozati javaslat:

Miután az erdélyi ref. egyházkerületi közgyűlés főt. Szász Domokos püspök ur kezdeményezése és befolyása következtében eddigi ünnepélyes határozataival szemben a Bethlen Gábor nagyfejedelem végrendelete és approbata constitutió törvényeinek rendeltetése ellenére szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a Bethlen-kollegium theologiai akadémiáját eltörli és oly hangok is emelkedtek, hogy egyttal az intézet vagyonát is fenyegetve látjuk.

Mi Nagyenyed város polgárai a ki a városunk védelmében elesett kollegiumi deákok emlékkövével összegyűltünk, egy szívvel-lellekkel a következő határozatot hozzuk:

I. Kijelentjük, hogy valaminazon dicső tanuló ifjak, kik most lábaink alatt porlanak, életüket áldozták fel városunk védelmében, hogy mi is e város polgárai vallásfelekezeti különbség nélkül készek vagyunk a Bethlen kollegiumot, városunk díszét és büszkeségét, 3 századon át hosszantartó szenvedéseinek osztályos társait, a fejedelmi alapító által megállapított teljes egészében legjobb erőinkkel megvédelmeznünk.

II. E végből megkeressük Nagy-Enyed város képviselő testületét és Alsó-Fehér vármegye törvényhatóságát, a Bethlen-collegium előjáróságát, hogy a maguk hatáskörében a collegium egységének védelmezésére mind azt tegyék, a mit e czélra helyesnek tartanak ugyanakkor felajánljuk részükre a város polgárainak támogatását.

III. A főtiszt. ref. püspök urnak azon kijelentésével szemben, hogy ő is Nagy-Enyed városának szültötte, hogy a városnak és Bethlen-Collegium javát a legnagyobb mértékbe szívén viseli: ezen nyilatkozatával szemben álló működése folytán magunk részéről a legnagyobb sajnálatunknak adunk kifejezést a felett, hogy városunknak ilyen, a Bethlen-collegium alapító levelét és szerzett jogait megtagadó fia született; és kijelentjük, hogy a püspök urnak városunk és a Bethlen főiskolával szemben, már két évtizedet meghaladól — hol elburkoltan, hol nyíltan tanusított ellenséges magatartása jogot ad nekünk arra, hogy őt városunk igaz fiai közzé nem számítjuk — ezért őt a város szültötteinek nem tekintjük. Kelt a nagyenyedi polgárok által 1896 év július 12-én tartott népgyűléseken.

Ezen határozati javaslatot a népgyűlés Winkler János, Czirner József és Ince Sámuel városi polgárok hozzászólásai után a legnagyobb helyesléssel elfogadta — határozottá emelte — és jegyzőkönyvre vétette.

Majd Sebestyén Sándor tanár indítványára azon 52 kiváló egyénnek, kik a nagyenyedi theologiai akadémia fennállása érdekében mindent elkövettek és követni fognak a népgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet mond.

A jegyzőkönyv a gyűlés végével elkészült — nyomban hitelesített.

Mire a népgyűlés a püspök mellett és a theologia ellen szavazott Herepei Károly nagyenyedi tanár abezugolásával — ki eddig elég népszerűségnek örvendett városunkban — azonban ezzel elvesztvén a polgárság bizalmát — a legnagyobb rendben szátoszlott.

Sz.

Levél.

Baróth, jul. 10.

Két lélekemelő ünnepélyről kell számot adjak.

Folyó hó 7-én folyt le az újonnan megválasztott baróthi plébánus Máthé István, volt kolozsvári káplánnak a beiktatási ünnepélye.

Ünnepélyek nevezem, mert ez a hatalmas szeretet, melylyel ez az érzelmei nyilvánításában őszinte maroknyi székely nép új plébánusát fogadta, ünnepély avatta a rideg beiktatási actust.

Már a kora reggeli órákban mozgalmas képet mutatott Baróth képe.

A plébánia építlete előtt két sorban mint varázsűtőre zöld ágak nőttek ki a földből. A főbejárat nagy kapuja fölött zöld ágak és nemzeti színt lobogók között előtűnt az igazi lelkesedés és vendégszeretet ome két szava:

„Isten hozott!”

Az utczákat nemzeti zászlós lovasok száguldozták végig arról székely lovaikon.

Ezek a Gergely István fiatal posta-mester által szervezett lovasbänderium küldöncei voltak.

Déli 12 órára készen volt minden a fogadásra.

A negyven tagból álló és délceleg székel legényekből szervezett bänderium nemzeti zászlókkal végig robogott a községen.

És öregek szemébe tűz lobbant fel mikor a robuszó délceleg lovasoktól meglátták eszükbe jutott talán ifjú koruk, talán 1848 és az öreg Bém agó...

A bänderium egész a község határáig ment jöendő plébánusa elé.

Nemsokára megérkezett a vonat és a kiszálló plébánus pár szóval az egyház főgondnoka Gergely Ferencz fogadta.

Itt kocsi szállván az érkezett a község határára az ifjúság nevében a bänderium vezetője Gergely István fogadta.

Innen a virágos kocsi követte a bänderiumot a község végéhez ért, hol az összegyűlt több száz ember közül Mór Lajos községi jegyző lépett elő és a politikai község nevében egy szépen sikerült beszéddel fogadta az új plébánust. A jelenlévők szűnni nem akaró eljónszólást fejezték ki értelemik azonosságát a szónokával.

Az új plébánus a tüntető szeretet és szívvelyes fogadtatás fölötti meghatóttágában könnyezett és meleg szavakban mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

Imien a menet a külsőben át a plébánia elé ért, hol az érkezést az egyházközség nevében annak főgondnoka Gergely Ferenc fogadta egy hosszabb és meleg hangu beszéddel.

Bennebb a plébánia lak lépcsőjén Medgyesi János a jelenleg Kolozsvárra kinevezett káplán fogadta.

Mindkét beszédre figyelmes és tartalmasan felelt az új plébános.

A plébánia lak megtekintése után az új plébános tisztelőre rendezett bankettre gyűlt a jóformán éhes ünnepelő közönség.

A banketten 80-on vettek részt, melyen, hogy az ügyes és szellemes tosztok sem hiányoztak az magától értetődik.

De hiányzott mégis valami, a mi nélkül a magyar ember mulatsága csak félig mulatság. — És ez a cigánybánda.

Szerkesztő ur! de jó lett volna ekkorra egy párt ide liferálni!

A miénkeik elmentek vályogot vetni.

*

A másik ünnepünk 9-én volt.

Ez inkább megható és fájdalmas volt. Ekkor vettünk búcsút szeretett derék káplánunktól Medgyesi Jánostól.

Szavakban szegény vagyok leírni azt a mit ekkor láttunk és éreztünk.

Szem nem maradt szárazon, mikor a kedves jó, vigasztaló papot, ki két éven át beteg plébánusba terheit magára vállalta és igazi ügybuzgalommal teljesítette, a plébánia lakból utoljára kijönni láttuk.

Kendők lobogtatása, jó kívánságok, virágok özöne kísérté diszesen felbokrétázott kocsiján.

A szeretet ezen tüntető igaz megnyilatkozása és a válás fájdalma könnyekre fakasztá a fiatal lelkeket.

A plébánia lak előtt az egyházközség nevében Gergely Ferenc főgondnok, a politikai község nevében Mórítz Lajos községi jegyző és az ifjúság nevében az alkalommal is kirukkolt diszes banderium vezetője Gergely István bucsuztatá érzéletes sokszor könnyektől megrázkótt beszéddel.

Medgyesi könnyezve köszöntö meg a szeretetet, melylyel őt a község ittlété alatt elhagyták.

Mikor a kocsiba szállt kitört hangosan minden oldalról a válás fájdalma valóságos sírás vett erőt a tengeren. A kocsijába dobott virágok özöne csaknem elborította.

Mikor a banderiumtól kisérve, kocsija megindult a kisérő kocsik egész raja vonult utána, hogy a vasúti állomásra még egy isten hozzád kívánjanak neki.

A vasutnál, a hová az egész banderium leköszönt Gergely István még egy rövid beszédet mondott, mire aztán az új kolozsvári káplán valóságos virág özön között új állomás helyére utazott. — Áldás kísérje lépteit!

Kitűnő tisztelettel:

Góbbé.

A budapesti újságírók egyesülete.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jul. 12.

A budapesti újságírók körében régóta közhaj tárgya volt egy oly erkölcsi testület alkotása, mely minden egyébben idegen elem zavaró befolyásától mentes igazi képviselője legyen a budapesti újságíróknak.

Az alakuló közgyűlés ma ment végbe a magyarországi hírlap írók nyugdíjintézetének tanácskozó termében.

Szathmáry Mór az előkészítő bizottság nevében üdvözölte a megjelenteket, s egy-

hangu helyeslés mellett dr. Heltay Ferencet mint a hírlapírói nyugdíjintézet elnökét kérte fel az alakuló gyűlés vezetésére.

Dr. Heltay elfogalván az elnöki helyet s a nyugdíjintézet nevében üdvözli a közgyűlést.

Rövid megnyitó beszédében komoly, szükségesnek mondja az egyesület megalakulását és azon való örömet fejezi ki, hogy az, a mi több mint tíz esztendő óta képezi a hírlapírók közhajátását, most a megvalósulás stadiumába jutott. Ujhatja, hogy a most nyilvánuló általános érdeklődés állandó is legyen. A közgyűlést megnyitja.

Az alapszabályok letárgyalása, továbbá a tagsági díj megállapítása után a tisztikart és a választmányt választották meg a következő eredményekkel:

Szavazott 80 tag.

Elnök lett Mikszáth Kálmán, alelnökök Hoitsy Pál és Veiglberg Leó.

A szavazás eredményének kihirdetése után dr. Heltay Ferenc üdvözli a megválasztott elnököt Mikszáth Kálmánt, (hosszantartó zajos éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet.

Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

Tisztelt tagtársaim!

Az idő előhaladottsága miatt csak pár szót szólok. Köszönöm a megválasztást, különösen azt, hogy egyetlen egy szavazat sem volt ellenem. Köszönöm és elfogadom (hosszantartó éljenzés) és átadja neki az elnöki helyet. Mikszáth Kálmán erre a következő beszéddel foglalta el az elnöki tisztet:

működésétől és példájától függ. Mert azt olvastam orvosi könyvekben, hogy ha egy fehér ember bőrébe beleoperálnak egy szerezemembertől az azon a helyen apránként fehér lesz és viceversa. (Derűtség.) Egyet ígértem azt, hogy hiu tagtársuk lesznek örökké (Hosszantartó éljenzés.)

A leleplezett fakir.

Budapest, jul. 12.

Tíz-tizenöt napig, vagy akár három hétig is egyebet se tenni, mint aludni meredten egy üvegszekrény alatt, étlen szomjan és még sem aludni el örökre, — ez valóban csodás dolog, ami mindenki bámulhat.

Érthető tehát, hogy Bheema Sene Prapat és Bhan Chandra, az indiai fakirok ki-válón érdekes egyéniségek voltak amióta Ós-Budavárában megjelentek és felváltva nagyokat aludtak. A szép barna fiúkról, akik majd itt, majd ott, tüntek fel sárga nyerselem kaftánjukban, hanyagul csavart turbánnal a fejükön czikkeket irtak a fővárosi napilapokban, egyre misztikusabb legendák keringtek s Bheema Sene Prapatot több már mint vezedelmis nőhódító is szárnnyára kapta a hír. Mindenki csodálta őket, közelet jelei, előkelő katonai méltóságok siettek Ós-Budavárába, hogy láthassák őket megfigyeltetlenné bosszas és mély alvásukban s különösen felkeltették az érdeklődést az uralkodó család egyik tagjában, aki gyakran megfigyelte őket s egy elalvásuknál, mint ébredésükkel megjelent.

Mindenki csodálta a két fakirt, de azért sokaknak a lelkeben ott lapangott a kételkedés. Nagyon is csodás az, hogy emberfia ne egyék, ne igyék, hogy a busás honoráriumért azután annál inkább élvezhesse a szép életet.

És a kételkedés némileg jogos volt. Mert ma már bizonyos, hogy az alvó fakir az üvegszekrény alatt, ahol állandóan aludnia kellene, esténként vacsorázni is szokott, aminek természetesen jól kell ébrednie. Bheema Sene Prapatot ma este leleplezték, s ha Prapat szélhámos, akkor a czimborája, Bhan Chandra valószínűleg szintén az.

Négyen vállalkoztak a leleplezésre, négy ember állítja, hogy Prapat nem aludt hűségese! A leleplezőknek helyt kell álloniuk azért, amire vállalkoztak és amit tapasztaltak. Az esettel nyomban foglalkozott a rendőrség és így nyilvánvalóvá lesz hamarosan minden. A leleplezés előzményeit és részleteit így adják elő a benne szereplők:

A két fakir bizonyos idő óta nem szerepel Ós-Budavárában, azt mondják, hogy nem voltak megelégedve a honoráriummal s amikor egy Andrassy uti panoptikum tulajdonosa kedvezőbb ajánlatot tett nekik szívesen otthagyták szereplésük eddigi tanyáját és beköltöztek az Andrassy-ut 45-dik számú ház pincéjébe, ahol különféle viaszbábucsoportok között kendték meg újra az alvást.

Vasárnap délután négy órákor fekkidit le Aheema Sene Prapat puhán békelt koporsójába az üvegszekrény alá és aludni kezdett és nem is sejtette, hogy ellene készül valami.

A panoptikum vezetősége állítólag már azzal a szándékkal szerződtette a fakirokat, hogy leleplezzék őket.

A panoptikum esténként elcsendesedett s olyankor csak Bhan Chandra, torábbá a fakirok angol szolgálja és Singer Károly üzletvezető volt bejáratos a pincehelyiségbe.

A házmeister, a ki hallott valamit a leleplezés szándékáról, tegnap késő este, mikor az alvó fakir egyedül volt, leosont a sogaival, Nagy Károly kovácslegényével a bábucsoportok árnyékában meghúzódva vizsgálódott.

Időközben megjelent a másik fakir a

ki rendszeren a ház előtt levő Japán-kávéházban szokott tanyázni esténként, s a mikor észrevette a lesbenyölvöket, láthatólag zavarba jött és haragosan kérdezte tőlük, hogy mit keresnek. Arra eltávoztak.

Ma aztán négyen figyelték meg az alvót: Singer üzletvezető, Nagy Károly kovácslegény és két ur, a kit a tervbe beavattak. A pincehelyiségnek abban a szakaszában a hol a fakir aludt, egy gázláng pislogott. Singer háromnegyed tíz órákor bement a helyiségbe, a üvegszekrény tetejét leborította valami ruhafélével és bevezette társait. Nagy Károly egy pinceablak melyedésbe kapaszkodott fel, a hol egy székre leült s a vakablakot magára huzva vizsgálódott. A két uri ember a Zrínyi és Frangepán fogását ábrázoló csoportokat közé búj, Singer egy leborított szalmazsákra heveredett le.

Igy elhelyezkedve négyen várakoztak és figyelték.

És akkor féltizenegy órátkor, amint elbeszélük, történt valami. Prapat fölemelkedett fektéből, a fejpárnája alá nyult és valamit evett.

Egy kis idő múlva aztán előjöttek rejtékhelyükből. A fakir észrevette őket, hirtelen visszahanyatlott párnájára, megmeredett és tetette az alvást.

Most már nem hagyták aludni. Az üvegszekrényt leemelték róla és Prapat csakhamar ott állt egy kis szőnyeges diványon a kollegájával, aki időközben lejött hozzá a kávéházból.

Mialatt rendőreket küldöttek, jött meg a fakirok szolgálja egy lapos üveg tejjel és három-négy darab tejescalaccsal. Váltig erősítgette, hogy az ennivalót magának hozta vacsorára.

Megjelent azután egy detektív egy rendőrről, azonkívül néhány újságíró is s a hiányosan megvilágított muzeum sápadt, mozdulatlan bábuival az érdeklődő éjjeli látogatókkal sajtóságság képet mutatott.

Az üvegszekrény ott állott a fal mentén, az úres koporsó a bolthajtások helyiségéig a kriptá hatáskát keltette. Az üvegen belül megszáradt fejmaradványok látszóttak, a koporsóban a párnákban pedig morzsák.

Prapat, mintha az egész eset nem érdekelt volna, utóbb már vidáman beszélgetett a kollegájával, sőt többször kacagtak is. Olyanok voltak, mint akik éppenséggel nem tartanak semmitől.

Ejfelutánig a rendőrség őrizete alatt maradtak a fakirok és ekkor fölmentették őket az őrizet alul.

Leányrablás.

Arad, jul. 12.

Tudvalevőleg az oláh nép között gyakran mesélik, hogy a legények erővel elrabolják a leányt, a ki szép szőrével nam akar az övé lenni. Meglési a pillanatot s a mikor a legkevesebb örködnek felette, kocsira kapja, s elhajt vele egy más közűsége.

A leány szomorkodik, sir is egy ideig, de végre is kibékül vele s bele szokik a feleség szerepébe, s később éppen ő az, a ki a legéreljesebben követeli, hogy esketessék meg a legénynyel, a kit szeret.

A romantikus kora lejárt s a leány-szökötések, a leányrablások is nagyon meggyérültek.

Egy évtizeddel ezelőtt még strútn találkoztunk a lapok hasábjain érdekesen megírt történetekkel, melyekben a délvideken elfordult egy-egy leányrablás esete volt szépen megírva. Ma már ezek is inkább legenda számba mennek.

De, hogy nem halt ki teljesen ebből a csunya, realiztikus világból a romantizmusra rájogó érző szívek világa bizonyítja az alábbi eset is.

nek, nem bámulnak egymásra ördögi gonosszággal és kiélegett bosszúval; mai napsg civilizáltabbak vagyunk, mint hogy olyasmit tegyünk.

Tehát, bármily „válságos” volt a helyzet, a szegény katona és az elegáns lady — fenntartották az állásukat és kint hallgatózva a rendes társalgás mormogásánál senki sem hallhatott volna más hangot.

Félig eszt vesztve, Vanderdeckenné egy olyan dolgot tett, a mit egy okos asszony nem mert volna megpróbálni.

A zsebébe tette a kezét.

— Maga nagyon szegény lehet. Én is szegény vagyok. Nagyon csekély gombostű pénzt kapok.

De ha nem bánja, minden héten adok magának ennyit.

Gyula átvette az erszényt és megnézte a benne levő aranyokat és félig megvető kíváncsisággal nézte meg és valóban kevés volt benne.

— Tehát maga még is szegény; dacára hogy nem én lettem a férje? És azt kívánja hogy én fogadjam el a maga pénztét?

Tudja, maga egykor mindenemet elvesztette volna magamtól mindent megtagadva, majd nem éhezve fáradhatlan munkám által jó csomó pénzt gyűjtöttem, hogy a maga lábához tegyem, de most bocsánat meg ez elegáns erszénynek a megvizsgálásában, nincs további érdekldésem.

És azt betéve vissza adta.

— Tehát semmi sem lágyítja meg? — Nincs könnyűlettel irántam — az egyetlen gyermek enyja iránt?

— Nincsen, mondá Gyula. Nem megyek e a járomba mint gyermektelen férfi nevemmel elhomályosítva e földön?

Nem; én nem érzek könnyűletet maga iránt!

Matyi Koszta csicséri lakos hónapokkal ezelőtt forrón beleszeretett Virág Tódor glóváczi lakos Gyicza nevű 16 esztendősné leányába. Egy táncmulatság alkalmával pillantotta meg s mindjárt utána érezte, hogy ez a pillantás végzetes lesz reája. É naptól kezdve Matyi Koszta majdnem minden álló nap a leányhoz ment s majdnem sirva könyörgött viszont szerelmért. A leány azonban hajthatatlan marad. Lehet, hogy már másba volt szerelmes, másnak a képe lopta be magát szívébe még akkor, mielőtt Matyi Kosztát megismerte.

A legényt a leány közönyössége egész örüllté tette. Mint egy megkorbácsolt állat sehol sem találta helyét. Hol sirt, hol pedig átkozódva emelte kezét az ég felé:

— Őlj meg, de ne kinozz!

Pár nappal ezelőtt az aradi vásárról najtatott hazra felé a legény. A lovak patkói egyhanguan csattogtak a szárazságtól megrepedezett országúton. Matyi Koszta egészen szabadon engedte a gyeplőt, fejét pedig beletemette a tenyerébe és úgy busult.

Gondolat, gondolat után támadt a fejében. Nem tudta mit tegyen. Mióta a leányt megismerte már egészen lefogott, leszáradt csontjairól a hus. Egészen elég, elsorvada szépséges Gyicza utáni vágyban.

A kocszi a patak mellé ért. A legény a kezébe akarta venni a gyeplőket, a mikor az országúton megpillantja Virág Tódor leányát hazafelé menni. Leugrott a kocsirol s beszállni kezdett a leánynyal. A leány most is hajthatatlan maradt. A legény agyában hirtelen merész elhatározás villant meg. — Keresztül ölelte a leányt s nem törődve annak sikoltásaival bele emelte a kocsiba s közéje vágott a lovaknak.

Még világos volt a mikor megérkeztek Mikalákra, miért is a legény Agrián Tódor határszéli csősz háza elé hajtattott, hogy kikerülje a falubeliek figyelmét.

A csősz szívesen látta Matyi Kosztát is meg a leányt is. A leányt csak másnap szabadították meg, mikor az eseményekről értesültek a legény kezei közül.

A szerelmes Matyi Koszta ellen a leány apja panaszt emelt az aradi járásbírósnál.

MINDENFELE.

Kolozsvár, július 13.

— Fördőre, vagy nyári üdülsére utazó t. előfizetőinknek a „Ellenzék” et szíves készséggel utána küldjük, azon esetben is ha tartózkodási helyüket több ízben változtatják. — Ez esetben kérjük egy levelező lapon a kiadóhivatallal tudatni a pontos címet

Előfizetni lehet: Egy évnegyedre 4 frt Egy hóra 1 frt 50 krral.

— Dr. Kanitz Ágost halála. Tegnap délután villámgyorsan terjedt el a hír, hogy Dr. K á n i t z Ágost, a kolozsvári tud. egyet.

nyilvános rendes tanára hirtelen meghalt. A hír mindenkit megdöbbentett, mert délután még teljes erőben és egészségben láthatták az utcán és derék és rokonszenves férfit és senki sem akarta hinni, hogy alig pár órára már megszűnt élni. Tegnap még jóidegen költötte el az ebédjét csak mikor a gyümölcsre került a sor, panaszkodott a vele együtt ebédelő tanárségdjének némi rosszullétről, s kijelentette, hogy lakására megy s kissé ledől.

Erre mindketten eltávoztak a vendéglőből, s az asszisztense felkísérte a lakására, s ott Kanitz legott a kerevetre dőlt. Nemskóra újabb fájdalmak léptek fel, s ekkor a tanárségd kérdezte ne küldjön orvossáért; mire Kanitz

— Pedig egykor szeretett. — Oh Gyula minden irántam való szeretete kihalt a szívemből.

— Furcsa szeretetet érezhet, a férje iránt, hogy ilyen kérdést intézhet egy másik férfihoz.

Ezt a sértést — mert az akart lenni a szegény Letti természetében minden nőiséget felrázott. Haragból lángoló accezoal azt mondá.

— Vanderdecken ur jobb férj volt hozzám, mint a milyen milyen maga lett volna, miután most így tud ellenem fordulni. Én a mi a kis leányomat illeti az én szegény kis leányomat, az egyedüli teremtetést aki engemet szeret, ha maga az ő szívét elfordítja tőlem megbünteti az Isten.

Azt tenni kegyetlenség és gonosszág volna; és ha azt fogja tenni, nyomorultabb és gonoszabb ember, mint a milyennek gondoltam.

És Letti sirni kezdett.

Ó nála mindig könnyen állott a sírás a Gyula felett való hatalmának ez volt a leg-erősebb eszköze; de most semmi hatással sem volt reája — legalább látszólag nem?

Gyula felállott és az ablakhoz ment.

— Látom, hogy a kocsija még mindig várakozik. Nem lenne jobb ha elmenne? — Kár magát hasztalanul izgatni.

— Megyek. És maga teheti a mit tesz. Soha sem szándékozom magával többé beszélni, Isten vele.

— Isten vele asszonyom. Engedje — És kezük az ajtó kilincsén találkoztak.

Letti visszatartó mozdulattal huzta el az övét és kiment a nélkül, hogy ismét re nézett volna.

(Folytatás következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Julius 13.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

ant felelt, hogy felesleges az orvos, mert ez nála gyakori baj és muló természetű. Később azonban hevesebb fájdalom jelentkezett, s ekkor a tanácsadók insuláris ágyba fektették, s az asszisztens Dr. Purjesz és doktor Büchler orvosok után ment s felkérte a szomszédban lakó Perl fogorvost, hogy míg visszatér, maradjon a beteg mellett. Perl azonban be is jött a beteg szobájába. Alig percnyi ottléte után a beteget újabb heves fájdalmak kezdték gyötörni. Arról panaszkodott, hogy a fájdalmakat a körmeiben érzzi s oltó kéri, hogy körmeit lefűtse, a mihez hozzá is fogott, s már ekkor egyszerre görcsösen kezdett fuldokolni s alig pár másodpercnyi halálhüvös után kiemelkedett. Mikor dr. Purjesz és dr. Büchler tanács megérkeztek már csak a halált konstatahatták, melyet szíveshűtés idézett elő. A hír gyorsan elterjedt a városban s minden körben igaz és mély részvélet keletkezett. Kánitz tanár egyike volt az egyetem legrokonszenvesebb tanárainak s az egyetemen kívül eső körökben is őt szintén szerették nagy tudása, finom modora és humánus gondolkodás módjait. — Váratlan haláláról jelenleg Lugoson közöljék nejt, a ki nővere Plósz Sándor igazgatói államtitkárnak — még tegnap d. u. táviratilag értesítették. Dr. Kánitz özvegyet, egy fiút, a ki a lipcei egyetem harmadéves hallgatója és egy 16 éves leányt hagyott hátra. Neje és gyermekei ma este érkeznek Kolozsvárra.

Dr. Kánitz Ágoston életrajza.

Kánitz Ágost szül. Lugoson 1843. ápr. 25. Attya Henzell orvos, s így korán jutott ennek növényei és könyveihez, melynek attya duplamit kapta, mi őta botanika művelésére indította. Gimnáziumot Nagy-Köröshöz és Temesvárt végzett. 1861 a bécsi egyetemre ment, s külföldön tanulmányozott. Botanikai működése 3 irányú volt: 1. történelmi, 2. florisztikus, 3. tanítás.

A történelmi fiatalon kezdte, hogy megmutassa az osztráknak, hogy a magyar flora átkutatása magyar tudósok érdeme. Megírta németül a magyar növénytan történetét, 1863-ban, 20 éves korában 2 év múlva a „Magyar Botanika“ és számos régi botanikai eredetű értékes kéziratoknak kiadása (pl. Kibábelnek a magyar Linnének töredékei, nevezetesebb utazása; — Henffel és Diczseghy több kézírata, Clusius több levele).

A florisztikai irányban többnyire a hazánkkal szomszédos területek flóráját és másrészt az exotikus flórát tanulmányozta. Bécsi tartózkodásakor Neichreich felismerte tehetőségét társul nyerte meg a Magyarországi flórát tárgyaló nagy munkájához. Ez az összekötött nagyban gyarapította látókörét.

1866. kiadta Knappal és Schultzerrel a Slavonia növényeinek felsorolását, később a szomszédos országokra került a sor és 1877. Auteurson Pállal Montenegró, Hercegovina, Bosznia, Abbázia Szerbia flórájának áttekintését, 1879. Románia és Dobrudza flóráját (Tlasztae Románia) adta ki; ez utóbbit művért a bukaresti román akadémia külö levelező tagnak választotta a román király pedig a román korona rend keresztjével tüntette ki. Ő írta a Hunfaly nagy könyvében a növény földrajzi részt. Az exotikus flóra vonatkozó és a külföldi nagy herbáriumban szerzett tapasztalatait a kelet ázsiai expedicio növényeinek feldolgozásával érvényesítette. Ezt a munkát Londonban és Leidában végezte. Majd a Széchenyi féle kínai expedicio növény gyűjtését dolgozta fel. A szentpétervári herbáriumból összehasonlító anyagának tanulmányozása alapján és számos új fajta fedezett fel, Résztvett a Mártius féle nagy költségű Flóra Bráziliensis megírásában.

Külföldi tanulmányai után 26 éves korában a magyar-óvári gazdasági akadémiában lett rendes tanár (1869), s ott a természettudomány tárgyakat oktatni kezdte először, innen 1870-ben 1870 külföldre küldte. Beutazta Európát. 1872 Kolozsvárra neveztetett ki egyet. tanárrá, a hol a szervezés nagy munkát adott neki. Itt a botanikai intézetet, kertet, a múzeum-egyletet, herbariumát első színvonalra emelte, 4000 darabból álló botanikai könyvtárát az intézetnek ajándékozta. 1877 alapította a Magyar Növényzeti Lapokat az egyetemen ilyen magyar folyóiratot. Megírta az Általános Növénytan, Növényrendszer (I. kiadás). Többször volt dekan, s utóbban is pl. tanár és ezidén is. Ő felsége, mint rektor több ízben kitüntette. 1867 titkára volt a növénytan kongresszusnak s a különböző kiállításokon (Firenze, Szt.-Pétervár s a millenniumi kiállításon) jury tag és titkár. A csár épen ezért tüntette ki a Szt. Anna renddel. Köteteket menő kisebb munkák vannak és 25 magyar egyesület (az Akadémia is) választotta tagjai közé. A római „Accademia dei Lincei“ 1872-ben 40 külföldi levelező tagjai közé iktatta. Utóbban februárban a kormány megbízásából hosszabb utat tett, (Németország, Svájc, Olaszországban.) hogy a kolozsvári új növénytan intézetéhez tapasztalatokat gyűjtessen.

— Az egyetem gyászja. Dr. Kánitz Ágost váratlan halála mély gyászba ejtette a kolozsvári tud. egyetemet, melynek az elhunyt egyik kitűnősége volt. Halála hírére az egyetem központi épületén kitűzték a gyászlobogót. Az egyetem rectora ma rendkívüli ülésre hívta egybe az egyetem tanácsát, melyen mély megilletődést kellett a bejelentett halálhír. az egyetemi tanács elha-

tározta, hogy elhunyt jeles tagjának emlékét jegyzőkönyvileg örökíti meg, az özvegyhez részvétiratot intéz, a ravatalra koszorút helyez s a temetésen testületileg jelenik meg.

— József főherceg és Dr. Kánitz Ágost. A tegnapi elhunyt Dr. Kánitz Ágost egyetemi tanárt József főherceg rendkívül kedvelte, s közöttük valóságos baráti viszony állott fenn. Tudvalevő, hogy a kolozsvári egyetem a népszerű és tudós főherceget a millennium alkalmából tiszteletbeli bölcsészeti doktorrá választotta meg. E tárgyban Dr. Kánitz nem régen személyesen járt József főhercegnél megtudandó tőle, hogy mikor jelenhetik meg előtte a kolozsvári egyetem küldöttsége a disztudori oklevél átadása végett. A főherceg kijelentette, hogy az oklevelet Kolozsvárt személyesen oahajtja átvenni, s e célból még jul. hó folyamán Kolozsvárra jön. Dr. Kánitz maga személyesen intézte a disztoklevél kiállításának ügyét, s ő maga ügyelte fel a kiállítás munkát, különös súlyt fektetve arra, hogy az mennél díszesebb legyen.

— Felszólítás. Alulírott, mint a kolozsvári Ferencz-József Tudomány-Egyetem tanárjelöltjei segélyző egyesületének színdínei elnöke arra kérem fel a Kolozsvárt tartózkodó egyetemi hallgatókat, hogy holnap, elhalálozott nagyhírt, kiváló tudós tanárunknak dr. Kánitz Ágostnak, a math. természettudományi kar dekanjának temetésén holnapután teljes számmal megjelenni szíveskedjenek. Kolozsvárt, 1896 jul. 13-án, Krenner Miklós sz. elnök.

— Esküvő. Kászonyi Lajos nasszói kir. aljárásbíró e hó 7-én tartotta esküvőjét Sáros-Magyar-Berkeszen Péchy Irén kasszonnyal öz. Péchy Lászlóné Bárczay Albertine leányával. Násznapjuk voltak a menyasszony nagybátyja pécsújfalusi Péchy Mihály ny. honvéd huszárnagy és neje gróf Degenfeld Mária; a vőlegény részéről bölöni Mikó Béla m. kir. vegyelmzési főnök és öz. gróf Kun Károlyné szül. Kászonyi Polixéna. Nyoszolyó leányok a vőlegény nővére Kászonyi Corinna, gróf Kun Juliska és Margit, vőfélék: Péchy István a menyasszony fiúvere, Bay Ferencz, Bay Lajos és Bay Józsi. A család tagjai közül jelen voltak még Mikó Béláné szül. Péchy Mariska, Péchy Imre és neje Latinovics Emma, Péchy Szigmond m. kir. főmérnök és neje Sebe Sarolta s a család jó barátjai és ismerősei. Esküvő után lakoma és táncz következett. Az új pár másnap reggel elutazott a vőlegény lakhelyére — Nászódra.

— Pecz Vilmos, budapesti egyetemi tanár ki csak egy év előttis mint kolozsvári egyetemi tanár, társas köreink egyik általános kedvelt tagja volt, rokonának meglátogatása céljából családjával együtt Kolozsvárt időzött.

— Időjárás Szeszélyes és furcsa idő járás uralkodik. Alig volt hosszas esőzés után 2—3 napig napsugaras szép idő, ismét zivatar következett. Tegnapi ismét két helyi nagyobb és több kisebb táncmulatságot mozdított el az eső Kolozsvárt és még többet a vidéken. Csupán a kolozsvári dalkör született olyan szerencsés csilagzat alatt, hogy szombaton este enyhe idő mellett holdvilágos csilagos ékek é alatt tarhatta meg kiválóan sikerült táncestélyét a hercegovina magasabb régiójában színes lámpionok bűvös világánál.

— Adó pénztári mizeriák. A következő sorokat vettük: Becses lapjában „adó pénztári mizeriák“ cím alatti közleményeihez a következő megjegyzéseink vannak: Szolgáim távol volt, magam jöttem azon helyzetbe, hogy adót nemtem fizetni s alkalom nyílt az itt divó viszonyokkal megismerkedni, az adó befizetés teljes két deklétőmet vette igénybe nem szólva azon küzködés és toladoklásról, a melynek az ember nem ki van téve, azt hiszem ezen rendszer nem illik be egy modern város hivatalába és szíveséget vélek tenni egy az adófizető közönség mint az adó-pénztári hivatalnokoknak, ha a következő mód alkalmazását bevezetni ajánlom. Okvetlen szükséges, hogy egy mint a vasut pénztároknál alkalmazott vas korlát alkalmaztas-eik így mindenki sorrendben minden protekcion nélkül fog előre jönni. A pénztárnok átveszi adókönyvét f. számmal ellátott szelvényt ad a félnek a melyre a fél nevét és a fizetendő összeget rá vezeti s így sorszáma szerint végzik az elküldvést, ha az elküldveles megtörtént a fél bármikor is ha időközben haza is ment, felmutatott szelvénye mellett befizeti a rávetett összeget és kikapja adókönyvét. Ezen roppant egyszerű móddal úgy a közönség mint a hivatalnoki kar sok kellemetlenségtől és zaklatástól meg lesz mentve. K. E.

— A fogarasi mészre vonatkozó távirati tudósításkban tévesen stírgönyözött volt tudósítónk a báró Weselényi Miklós nevét, mert mint most rendesleveleznők értesít báró Weselényi Béla az er-

délyrészi falkavadász társulat kiváló elnöke vett részt a tanácskozásban a miniszter meghívása következtében. Az ő hathatós argumentumai és alapos felvilágosításai győzték meg a minisztert a mész fenntartásának szükségességéről.

— A kolozsvári honvédelem. fentartási alapja járara Szamosfalván, a Nagy Ferdinánd vendéglőjében egy kolozsvári tekintélyes polgárokból álló társaság 11 főt összeget adományozott. Eszép adományhoz a társaság egyes tagjai a következő összegekkel járultak hozzá: Bak Lajos 5 frt. Csernyánszky Lajos 1 frt. Albert Domokos 1 frt. Ferenczy Ignác 1 frt. Gergely Albert dr. ügyvéd 1 frt. Gergely Ferencz 1 frt. Tanczán Ambrus 1 korona, Nagy Ferdinánd 1 kron. Fogadják a jv lelkü adakozók a honvéd emlékbizottság hálás köszönetét. E helyen megemlítjük azt is, hogy a honvédelemén Hann és Binder század diákok által okozott rongálás helyreállítását közelebbről fogamatba veszik. Az emlékbizottság aszfaltot öntetnek, a rásót befestik, a köbe a feliratot bevésik, az emlékbizottság területét pedig cserjékkel beültetik. Mindezt a folyó és a jövő hóban elkészül s szeptember végén az emlékbizottság ünnepség mellett felszenteltetik.

— A honvédeknek Deesen. Deesről írják: A jkolozsvári m. kir. honvédeknek szombat és vasárnap este a nagy fahöz címzett vendéglő kerti helyiségében hangversenyzett. A közönség egészen megtöltötte a kerti helyiséget s a szép nyári estén nagy élvezettel hallgatta a szebbnél szebb darabokból összeállított műsort. Minden darab után kibőrt a lelkesedés és zajos tapsokban fejezte ki elismerését a közönség a zenekaroknak és karnestereknek, a mit bizonyára ki is érdemeltek, — mert igen szabatosan és igen szépen játszottak. — Főből metszett jó magyar nótáinkat oly érzéssel adták elő, — hogy mindenkit meglepett ez a katonai zenekaroknál nem szokásos virtus. A magyar honvédeknek ezt az újabb vívmányát a honvédeknek a midőn legmelegebben üdvözlöjük, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy hova tovább, mind jobban fejlődve, sokszor fogja meg gyönyörködtetni közönségünket. Elismerést érdemel Keller Sándor vendéglős, ki közönségünknek ezt az élvezetet megszerezte és kitűnő konyhával állott rendelkezésre.

— A nyári táncvígalmaknak egy új és kellemes helyisége nyílik meg Kolozsvárt. A torna vivő épületben és annak kerti helyiségében terveznek közelebbről két mulatságot. Az első zártkörű mulatságot hangversenyyel egybekötve a kolozsvári polgári daleyget rendezi aug. 2-án egylete javára, a második mulatságot pedig a kolozsvári vivő iskolai hajdani és jelenlegi tagjai tervezik. Mind a két mulatság nagyon érdekesnek ígérkezik és bizonyára szép közönséget fog a tornavivódába vonzani. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a tornavivoda épület termei és kerti helyisége kiválóan alkalmas táncvígalmakra.

Torna terme tágasabb a redout táncterménél. Vivő terme szintén tágasabb mint a vigadó étterme. Kerti helyiségében a torna gyakorlatokra használt tér akkora, hogy azon 3—400 pár tánczolhat. Ehhez hasonló nagyságú tánczter sem a lövdőnek sem a hójának nincsen.

Közelebbről felmérték e helyiségeket s tájékoztató ide jegyezzük azok területi nagyságát.

A kerti helyiség porondozott sima elő része 28 m. hosszú, 26 m. széles — 728 négyszög méter.

A kert porondozott sima része a négy torna oszlop között

16 m. hosszú, 11 m. sz. — 176 mtr.

A tánczra alkalmas tér együttes nagysága tehát 904 négyszög m.

Ezenkívül mintegy 200 m. hosszú s 5—10 m. széles árnyas fasor kínálkozik sétára, vagy szép idő mellett oszonnázásra.

A vivő-terem kedvezőtlen vagy éjjeli idő esetén alkalmas étteremnek.

A vivő terem 12 m. h. 9 m. sz. területe 108 négyszög méter.

A torna terem alkalmas táncmulatságra, midőn a terembe beszorul a társaság.

Ennek területe:

22 m. h. 12 m. széles — 264 négyszög m.

Ehhez képest a redout nagy terme:

23 m. h. 11 m. sz. — 253 négyszög m.

tehát 11 négyszög méterrel kisebb.

A tornavivódában van öltöző, ruhatar, kellnereinek s konyhának való helyiség is.

— Sport. A kolozsvári kerékpáros egyet két versenyzőtől által vivandó 30 kilométeres „Match“ tegnap a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt és tádatják a sport iránt érdeklődő t. publikummal, hogy az kedden d. u. fél 6 órakor lesz megtartva.

— Hajázás. Gyászlapot vettünk, mely szerint Andráshofsky Adolf, folyó hó 12-én reggeli fél 6 órakor életének 43-ik évben Kolozsvárt meghalt.

— Eljegyzés. Báró Baillon József huszár alezredes, a 9-ik huszár ezred parancsnoka, folyó hó 6-án jegyezte el Székessen: Sofalvi Ilyess Lajos nyugalmazott miniszteri osztály tanácsos és nagybirtokos leányát Clarissát. A magunk részéről is állandó boldogságot kívánunk az eljegyzéshez.

— Elvesztett leány. Kovács Regina hidalmási születésű születésű 15 éves cseléd leány a kora tavasszal eltűnt. Apja Kovács Miklós hidalmási fazakas és kályhás e lapok

utján kéri azokat, a kik hirt tudnak róla adni, hogy leányáról értesítsék. — Szolgálatot keresni cseléd könyvvél bejött a tavasszal Kolozsvárra s az apa állítása szerint a rendőrség a hiteztelt elhelyezé intézetben találván, megidézte s egy ideig letartoztatta. Azóta a leánynak nyoma veszett, nem tudja, él-e vagy meghalt? kérdést intéztünk a tárgyan a rendőrséghez. Ott azt a felvilágosítást nyertük, hogy a kolozsvári rendőrség a leányt a tavasszal haza toloncolta Hidalmásra. Tehát hazulról tűnhetett el, a rendőrség felkutatására szert.

— Anna bál. A Magyar-Láposi ev. ref. egyház előjárása a templom restaurálása költségeinek fedezetére 1896 július 26-án a „szofjakai“ fürdő diszttermében zártkörű Anna bált rendez. A bizottság elén: Barabás Samu elnök, Vas Imre, Várady István, Bárány Károly és Létai László alelnökök, Szabó Andor Sándor pénztárnok és Magyarosi János ellenőr állanak.

— Rettentő bosszu. Redulea Dán petrillai lakos a minap megzabolgolta két szomszédjának az ő tilosába tévedt juhait: bűnjelül levette a vezértűri kolompját. A két szomszédot nagyon bántotta ez a dolog s busszt foraltak Redulea Dán ellen. Éjszaka lakásába törtek s félholtra verték, majd mikor segítségért kiabált levágták az orrát. A rettentő fájdalom felolditott a szerencsétlen ember, de az halála volt, mert a két fülét vágták le. Mikor azután a boldogtalan kiszemelt, holttestét keresztül vonszolták a mezőn s egy árokba dobták, ahol másnap ráakadtak. A csendőrség vizsgálatot indított de a két gyilkos megszökött s most keresik őket.

— A budapesti operaház jatekrendje: Kedden, Lohengrin. Szerdán, Nincs előadás. Csütörtökön, Mesterdalnokok. Pénteken, Nincs előadás. Szombaton, Ezred leánya. Rococo. Vasárnap, A Rajna kincse.

— Ugrás a bécsi Szent István tornyáról. Bécsben tegnapelőtt délután egy fiatal ember a Szent István tornyáról leugrott és holtan terült el a templom fedelén. Ez az első öngyilkosság, amely a bécsi Szent István-tornyon történt. Az életuntat Leis Egidiusnak hívják és egy penzingi cipészmeister fia. Délután három óra volt, a mikor a fiatalember a templom hátsó bejáratjánál jegyet váltott husz krajczáron, mint sok kíváncsi idegen, a ki a Szent István tornyát belülről meg akarja nézni. A templomszolgáda adta ki a jegyet s mikor a fiatalember letette a husz krajczárt, így szólt a szolgához: „Szeretném tudni, vajon odaftón is olyan nagy meleg van-e? Azután hozzátette: Sajnos, hogy fizetni is kell érte.“ Azután fölfelé indult, — két három lépéssel ugorva egy szerre. — Amikor az első fordulókhöz ért a toronyban, amely körülbelül ötven méter magasban van, kilépett a ballustrádra és leugrott a mélységbe. Odaftón a munkásokat, akik a falakat tatarozták, tompa zuhanás riasztotta föl. Kínétek az erkélyről s ott látták a templom fedelén az iszonyuan szétzúzott holttestet. Az öngyilkos a nyakát szegte és mellkasa betörtött, a jobbkeze a tető pereméről lecsúszott. Sok időbe került, míg a holttestet a templom tetőjéről levették. Azalatt a templom körül nagy néptömeg csoportosult össze és még késő este is sokan nézték a toronyon azt a helyet, ahol az első öngyilkosság történt.

— Kínzás a börtönökben. Szerbiában a pozareváci kerületből egymásután érkeztek a szerb kormányhoz a jelentések, hogy a kerület börtöneiben levő rabokat embertelentül kínozzák. Hosszas halogatás után végre rászánta magát a kormány, hogy vizsgálatot tart ez ügyben, kitudniigaz a súlyos vádakat, amelyek a fogházak igazgatói és őrei ellen emeltek. A vizsgálatot, amelyeket a kormány által kiküldött bírósági bizottság három orvos segédlete mellett folytatott — mint Belgrádból táviratozzák — most befejezték. Kiderült, hogy a vádakat igazak voltak. Konstataálták, hogy a pozareváci kerület fogházaiban tényleg kínozták a foglyokat, kezükkel fogva felakasztották és addig hagyták őket ebben a helyzetben, míg kezük leszáradt, másokat tűzes vassal megcsontkítottak. A történetek következtében a Marko pozareváci kerületi prefekust elmozdították hivatalától. (egyéb semmi?)

— A trónörökös Balatonfüreden. Balaton füredről táviratozza, hogy Stefánia özvegy trónörökösne pénteken hosszabb kirándulást tett Baross gözősön ahonnan csak éjfél táján tért vissza szombaton délelőtt a főhercegnő nagy érdeklődéssel követte a Stefánia-Yacht-egylet által rendezett regattát és a halatoni halászok érdekes versenyét; későbbben megfürdött a tóban, melynek vizét nagyon kellemesnek találta, délután pedig résztvett a lawn-tennis játékokban. A főhercegnő délután nagyobb társasággal kirándulást tett Tihanyba, a hol halászatot rendeztek és halászlét főztek mely a főhercegnőnek nagyon ízlett. A főhercegnő elragadtatással beszél itteni trtörködéséről, melyet ha az idő kedvező volna még kellemesebbé tesz. A főhercegnő valószínűleg e hónap közepéig marad Balatonfüreden.

— Hirsch báró hagyatéka. Rómából távirják lapunknak a „N. Fr. Presse“ utján

hogy a brünni törvényszék Hirsch Klára bárónét, az elhunyt Hirsch Móricz báró báró kizárólagos általános örökösének mondta ki, Hirsch báró 150 millió ingó hagyatékára nézve. A hagyatéka 113 millió értékpapírból, 10 millió folyó számla követelésből és 27 millió más vagyonból áll különböző bankoknál. Az ingatlan vagyonra nézve a törvényszék úgy döntött, hogy az általános örökös, teljes és szabad használdozó lesz.

— A Világ legrégibb könyve. A világ legrégibb könyve valószínűleg a „Papyrus Prisse“, — mely a párisi nemzeti könyvtár egyik legbecesebb kincsét képezi. Prisse ezt oly sirban találta melyben a legelső egyiptomi dinasztának egyik tagja fektött, a mi azt bizonyítja, hogy a könyv legalább 3350-ben keletkezett Kr. e. s így négyezer évesnél több. A becses könyv 44 fejezetre oszlik s alapelveket maximákat és törvényeket tartalmaz.

— Uj vásártér a gyomorban. Az Odesaer Zeitung meséli a következők hihetetlenül hangzó hírt: Junius elsőjén egy köztisztelőben álló jaltai gazdag kereskedő érkezett oda beteg feleségével, hogy dr. Frickelrel, az evangélikus kórház főorvosával konzultáljon. A kereskedő elmesélte az orvosnak, hogy neje súlyos idegbántalmakban szenved s ilyen rohamában lenyel minden kezéigébe eső tárgyat; kést, villát, teáskanalat és üveget. Char-kow, Poltava és Julta leghíresebb orvosainak elmondta már az esetet s azok tanácsolták neki, hogy vizsgáltsa meg nejét doktor Fricherrel. A tudós orvos megvizsgálta az asszonyt s nemskóra operációt végzett rajta; felvágta a gyomrát s harminczhét különböző tárgyat benne, többek között egy villát, egy három czoll hosszú vasdarabot, két teáskanalat, egy tűt, két szegyet, üvegdarabokat, gombokat stb. Az eltávolított tárgyakat közszemlére tették a kórházban s az operáció állítólag oly fényes eredménnyel járt, hogy az asszony teljesen ki fog gyógyulni veszedelmes bajából.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósítai, és sürgöny-levelei.)

A bécsiek Budapesten.

Budapest, jul. 12.

A bécsiek tegnap délelőtt a kiállítás területén megjelentek, hol ünnepélyes fogadtatásban részesültek.

Schmidt üdvözölte őket, mire dr. Vogler a következő érdekes választban felelt:

„Eljöttünk, hogy meggyőződjünk személyesen, miképen az önökre szórt vádakat alávaló rágalmak.

A mit eddig láttunk és tapasztaltunk fővárosukról és kiállításukról, — mindaz meggyőzött minket arról, hogy a kicsinyölő hírek terjesztői: gaz rágal-mazók. (Zajos éjszénáz.)

Megnézünk — ugymond Vogler dr. — a történelmi kiállítást is melyből egyrészt Ausztia története.

Éljenek a magyarok!

Népszámlálás Orosz-szágban.

Budapest jul. 13.

A legnagyobb buzgalommal folynak az előkészületek az orosz birodalomban legközelebb megejehendő általános népszámlálásra. A szükséges nyomtatványokat már szétküldték a legtávolabbi vidékekre is. Népszámlálás napja még nincs ugyan végleg megállapítva, de bizonyosra vehető, hogy az 1897 évi jan. hó második felében fog végbemenni. Az adatok összeállítására és a jelentés elkészítésére külön bizottságot küldtek ki, melynek tagjait négy évi időtartamra nevezték ki.

Elfogott görögök.

Konstantinápoly, jul. 12.

A rendőrség 12 krétai görögöt tartóztatott le, kik Konstantinápolyba jöttek, hogy mint gyantíjak, itt zavargásokat szítsanak. A megejtett házkutatásnál nagyterjedelmű levelezést foglaltak le, melynek tartalmát a titkos írásjegyek miatt, eddig még kideríteni nem lehetett.

Perzsiából.

Odessa, jul. 12.

Mint Tiflis-ből jelentik, az új persasah a kormányzat magasabb ágaiban jelentékeny személyváltozásokat eszközölt. A kinevezett államfőnk kivétel nélkül haladó pártiak és európai műveltséggel bírnak.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólírt igazgatóság, hogy a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank zálogosztályánál elzálogosított és az **1895-ik év június hó végéig** lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen elfognak adatni és pedig az I. osztályú tárgyak, u. m.: ruhaneműk, házi-eszközök, áruk stb. árverése lesz

folyó évi július hó 20-án.

A II. osztályú tárgyak, u. m.: arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi július hó 27-én.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételárt rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1896. évi július hó 13-án.

383. (1—1) **Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága.**

Sz. 273—1896. 517. (1—3)
eln.

Árlejtési hirdetmény.

A mocsai kir. járásbíróság hivatali és fogház helyiségei fűtésére szükséges tüzfának három évre leendő szállítása iránt ezennel árlejtés megtartása tétetik közhírré.

Az árlejtés Mocsán, a kir. járásbíróság vezetője előtt **1896. évi július hó 28-ik napjának délelőtti 10 órakor** fog megtartatni.

Az évenkénti szükséglet 17 egész és kilencztized köbméter fában lett megállapítva.

A szállítási szerződési viszony kezdődik 1896. évi október hó 1-én és tart 1899. évi szeptember hó 30-áig.

A kikiáltási ár köbméterenkint 4 forintban, s így az egész három évre szükséges 353 egész és héttized köbméter tüzfára nézve 1414 forint 80 krban állapítatik meg.

Az árlejtésben részt venni kívánók kötelesek ezen összegnek 10%-kát, s tehát 141 forint 48 krt az árverés megkezdése előtt a bíróság vezetője kezéhez letenni mint bántépénzt.

Írásbeli zárt ajánlatok az árlejtésre kitűzött határnap délelőtti 1/10 óráig a járásbíróság vezetője által a rendes hivatalos órákban mindig elfogadhatók, azontul nem.

A vállalkozó, illetve árlejtési feltételek a rendes hivatalos órákban a bíróság vezetőjénél mindig megtekinthetők.

A kir. járásbíróstól.

Mocs, 1896. évi június hó 20-án.

Kovács István,
kir. bíró.

Sz. 1436—1896. 508. (2—2)
k. i.

Hirdetmény.

Szilágy-Cseh község képviselő-testülete egy 32.344 forint 60 kr. összegben előirányzott tervezetű községi ház és ahhoz tartozó vízpuska szerzár, börtön és fatartó kamrából álló melléképület építését határozta el.

Ezen fennebb említett és törvényhatóságilag is építeni engedélyezett községi ház és tartozékainak építése, illetve ezek építésének szabályszerű biztosítása czéljából a **folyó 1896. évi Augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 10 órájára** — Szilágy-Cseh község hivatalos helyiségébe — zárt ajánlati versenytárgyalás megtartása tétetik ki.

A jelzett építkezést felvállalni óhajtok felhivatnak, hogy az építkezési vállalkozásra vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 óráig Szilágy-Cseh község előjáróságához annyiával is inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezendő ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az építkezés befejezésének legvégső határidejéül **1897. évi Október hó 1-ő napja** állapítatik meg.

Az építkezési tervrajz, költségvetés, valamint a részletes és általános feltételek, ugyancsak a kötetendő vállalkozási szerződés minta-példánya a **folyó évi Július hó 20-ik napjától kezdve** a községi hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt jegyzőnél megtekinthetők lesznek.

A községi előjáróságtól.

Szilágy-Cseh, 1896. évi július hó 5-én.

Ady János,
k. jegyző.

Szabó György,
községi bíró.

Sz. 195—1896. 513. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szamosújvári kir. járásbíróság 1896. évi 977. sz. végzése következtében Gönczi Gyuláné javára Magosházi Sándor ellen 58 forint 54 kr. és jár. erejéig 1896. évi március hó 23-án foganatossított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 380 fortra becsült 2 tulok, 1 tehén, 2 kanca ló és egy f. deres kocsi 410 ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mocsai kir. járásbíróság 616—1896. számú végzése folytán 56 forint 54 kr. kövétel és eddig összesen 35 forint 74 krban bíróság már megállapított költségek erejéig, N. Sármasón, a községi bíró házában leendő eszközésére **1896. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Mocsán, 1896. évi június hó 25-ik napján.

FERENCZY GYÖRGY,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 2026—1896.

514. (1—3)

Pályázat.

A kudsiri magy. kir. vasgyári hivatalnál 130 frtnyi évi fizetéssel rendszeresített szülésznői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az ezen állomás elnyerése iránt és a szülésznői oklevél, eddigi alkalmaztatás és egészségi állapotot igazoló orvosi bizonyítványon felferelt, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok legkésőbb **folyó évi augusztus hó 15-ig** alólírott hivatalhoz nyújtandók be; megjegyeztetvén, hogy ezen 130 frtnyi évi fizetés nyugdíjra nem jogosult.

A magyar és román nyelv bírása követeltetik.

Kud sir, 1896. évi július hó 13-án.

Magy. kir. vasgyári hivatal Kudsiron.

Sz. 404—1896.

512. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-hunyadi kir. járásbíróság 646—896. p. sz. végzése által a Vécsei Sámuel javára Stark Zsigmond b.-hunyadi lakos ellen 281 forint 78 kr. tőke, ennek 1895. évi november hó 25-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 39 forint 75 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 795 forint 34 krba becsült szarvasmarhák, házi butorok, továbbá list és korpából álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek az 2504—1896. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis B.-Hunyadon, Stark Zsigmondnál leendő eszközésére **1896. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt B.-Hunyadon, 1896. évi július hó 6. napján.

CSUTAK JÁNOS,
kir. bír. végrehajtó.

KIADÓ LAKÁS.

Széchenyi-tér 42. szám alatt,

a kis híd mellett, az emeleten,

6 utcái, 1 udvari, 1 előszoba, konyha, kamara és más mellékhelyiségek,

egészben, vagy két lakásra osztva

kiadó

folyó évi október hó 1-től.

Közelebbi felvilágosítás kapható ott, az emeleti irodában.

503. (3—3)

Egyetlen és legolcsóbb forrás!

**JÉGBEHÜTÖTT
RÉPÁTI, BODOKI és MATILD,**
ugyszintén mindennemű más

savanyu és gyógy-ásványviz,
friss töltésű sör, kitűnő asztali bor,
valódi (fagygyumentes) **Kárpáti Thea-vaj**
legolcsóbban

SEGESVÁRY és TÁRSAI

(Messelbacher J. B. utóda)

fűszer, festék győgyáru és ásványvíz nagykereskedő czégnél

kapható. 452. (7—25)

Fertőtlenítő szerek, festék-áru!

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Bräusweller János
Szegeden. Cs. és kir. kincstárnok.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

(1—1) 105

!!RITKA ALKALOM!!

A Tekint. Főkapitányi hivatal f. évi július hó 2-áról kelt rendelete folytán alulírott czég kényszerítve volt eddigi **Belhid-utca 14. sz. alatti üzlethelyiségét** nedves és ezért egészségtelen volta miatt mulhatatlanul elhagyni.

Ennek következtében kényszerítve volt

**FÉRFI- ÉS NŐI-RUHA-
KALAP-, CZIPŐ-, FEHÉRNEMŰ- és
ESŐERNYŐ-RAKTÁRÁT**

ideiglenesen

a szomszéd **FERENCZI-féle házban**

elhelyezni

és rövid idő múltán ezen üzletüket a helyi piacon **teljesen felosztatni**; miért is a nevezett cikkeket

bámulatos olcsó és minden elfogadható árban eladni igyekszik és így a nagyérdemű közönségnek ritka alkalma nyílik ebbeli szükségletét **potom áron** beszerezni.

Személyes meggyőződést és minél több látogatást kér

Kolozsvárt, 1896. július hó.

Teljes tisztelettel

496. (3—5)

ASCHER és GOLDSTEIN,
Kornis- és Belhid-utca sarkán.

„A G R Á R”

**TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAROSVÁSÁRHELYT.**

(Teljesen befizetett alaptőke egy millió korona.)

Van szerencsénk köztudomásra hozni, miszerint **intézetünk a folyó év július hó 1-én működését megkezdte.**

Főszűlt fektetünk a mezőgazdasági hitel előmozdítására.

Üzletkörünk egyébiránt a következő:

A társaság pénzügyi tevékenységét az át kamatozás végett folyó számlára vagy betéti könyvekre;
váltókat leszámítol és viszeszámítol;
mezőgazdasági hitellejlesztéseket, továbbá mezőgazdasági célokra szövetkezeteket, társulatokat és egyesületeket alakít és mindezeknek hitelt nyújt;

kötvény kölcsönöket nyújt mezőgazdákknak kézi zálogra, jelzálogra, vagy más biztosítékra;
bizományi üzleteket eszközöl fedezet mellett;
előleget nyújt a budapesti vagy bécsi tőzsdén hivatalosan jegyzett értékpapírokra, bel- és külföldi arany és ezüst pénzekre, arany és ezüst rudakra;
érem-pénzeket, nemes fémeket, értékpapírokat és követeléseket vesz és elad;

letéteket őrzés végett elfogad.

Kölcsönöket jutányos feltételek és **mérsékelt kamat** mellett nyújtunk.

Maros-Vásárhely, 1896. július hó 2-án.

„Agrár” takarékpénztár részvénytársaság

516. (1—3)

Maros-Vásárhelyt.

**Mezőségi nagy földbirtokba
egy**

**szakképzett gazdatiszt
kerestetik.**

Állás 1896. évi október hó 1-én elfoglalható.

Czim a kiadó-hivatalban.

515. (1—0)

Egy fiatal ember

tanulónak

felvétetik

egy fűszer- és csemege-üzletbe.

Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

507. (3—3)